

دانستنی هایی برای والدین (۱۱)

هیچ فردی نیست که دست اندازها و تکان های موجود در جاده ی رشد ، از نوزادی تا نوجوانی را تجربه نکرده باشد . هر چند که هر کودکی ویژگی های خاص خود را داشته و به عبارتی منحصر به فرد می باشد اما بعضی وقت ها کودکان احساس ها ، هیجان ها و رفتار هایی دارند که سبب بروز مشکلاتی برای خود و اطرافیان شان می شود . مشاهده ی تغییرات ناگهانی در رفتار فرزندان مانند ، اضطراب ، شب ادراری ، افسردگی ، تغییر عادت های مربوط به خوردن و خوابیدن ، ناخن جویدن ، کم توانی ذهنی ، مشکلات یادگیری ، کم توجهی ، بی دقتی ، بیقراری ، دزدی ، فرار از مدرسه ، ناتوانی در برقراری روابط دوستانه با دیگران ، عدم تفاهم با اعضای خانواده ، گرایش به مواد مخدر و بسیاری از موارد دیگر ، بیشتر وقت ها باعث نگرانی والدین می شود .

با توجه به رسالت نشریه ی تعلیم و تربیت استثنایی که همانا آشنا ساختن مخاطبان خود با مسایل علمی ، آموزشی و توان بخشی کودکان و دانش آموزان با نیازهای ویژه است و با در نظر گرفتن این که قشر زیادی از خوانندگان این نشریه والدین هستند ، بر آن شدیم که در هر شماره ، اطلاعاتی در مورد یکی از مشکلات کودکان ، به زبان ساده و فشرده در اختیار آن ها قرار دهیم . هر چند معتقدیم این مطالب برای معلمان ، مشاوران ، مددکاران اجتماعی ، مربیان بهداشت مدارس ، دانش جویان و سایر علاقمندان به امور کودکان با نیاز های ویژه نیز مفید خواهد بود .

آنچه والدین باید در باره ی دزدی کودکان بدانند

مترجم: فاطمه سفیف مقدم اکبری / کارشناس کودکان استثنایی

اگر شما وسایل محل کارتان را با خود به منزل بیاورید و یا با افتخار از تقلبی که هنگام خرید از فروشگاه کرده اید در برابر فرزندتان صحبت کنید، دیگر برای او درک مفهوم صداقت از آموزش های شما ممکن نیست.

هر چند کودکان می آموزند که دزدی عمل زشتی است ولی به دلایل مختلف مرتکب آن می شوند. برای مثال، ممکن است دلیل دزدی کودکی، احساس برابری با خواهر یا برادری باشد که به دلیل گرفتن هدیه یا دیدن مهر و محبت شما خوشحال شده است.

بعضی مواقع، کودکان به خاطر نشان دادن شهامت خود به دوستانشان ، هدیه دادن به آنها یا اعضای خانواده و یا برای این که از طرف آنان بیشتر پذیرفته شوند، دست به

وقتی والدین متوجه می شوند که کودکشان دزدی می کند بسیار نگران و دلواپس می شوند. آنها به درستی نمی دانند چه عاملی باعث دزدی کودکشان شده است و نگرانند که مبادا فرزندشان یک «بزهکار نوجوان» باشد. برای بسیاری از کودکان خردسال برداشتن اشیای مورد علاقه و جذاب دیگران امری کاملاً طبیعی است. این عمل را دزدی نمی گویند مگر این که کودک به اندازه ی کافی بزرگ شده باشد. معمولاً کودکان می بایست حداقل ۳ تا ۵ سال داشته باشند تا بفهمند که برداشتن چیزی که به دیگران تعلق دارد، کار درستی نیست. والدین باید حق مالکیت و رعایت آن را به طور جدی به کودکان آموزش دهند. بعلاوه، آنها باید با رفتار و گفتار خود الگوی مناسبی برای کودکشان باشند.

دزدی می‌زنند. بعضی از کودکان هم فقط به دلیل رسیدن به استقلال اقتصادی و وابسته نبودن به دیگران دزدی می‌کنند تا بتوانند هر آنچه را که دوست دارند، بخرند.

والدین باید بدانند که انگیزه‌ی کودکشان از دزدی چیست؟ آیا او به دلیل جلب توجه آنها دزدی می‌کند یا خیر؟ در این موارد، معمولاً کودک با عمل خود می‌خواهد خشم‌اش را به والدین ابراز کرده یا به این شکل از آنها انتقام بگیرد. در واقع، برای کودک، شیء دزدیده شده جانشین مهر و محبت و علاقه‌ی والدین می‌شود. والدین باید بیشتر تلاش کنند تا شناخت بهتری از احساس‌های فرزندشان به دست آورند و عملاً به او نشان دهند که عضو مهمی از خانواده است.

بیشتر وقت‌ها اگر والدین معیارهای مناسبی را در زندگی رعایت کنند، دزدی فرزندشان در سنین بالاتر، متوقف خواهد شد. اما اگر والدین متوجه شدند که کماکان فرزندشان دست به دزدی می‌زند، بهتر است به روان‌پزشک کودک و نوجوان مراجعه کنند. او:

- به کودک خواهد گفت که دزدی کار زشتی است.
- به کودک کمک می‌کند تا شیء دزدیده شده را به محل اصلی‌اش برگرداند یا وجه آن را بپردازد.
- مطمئن می‌شود که کودک به هیچ وجه منفعتی از ناحیه‌ی شیء دزدیده شده نمی‌برد.
- از ایراد سخنرانی‌های تکراری، پیش‌بینی رفتارهای بد کودک در آینده و یا بیان این مطلب که آنها نگران آینده‌ی او هستند پرهیز می‌کند.
- بخوبی برای کودک روشن می‌سازد که عمل او کلاً برای

خانواده و جامعه‌اش قابل قبول نیست.

وقتی کودک شیء دزدیده شده را به صاحب اصلی‌اش برگرداند و یا وجه آن را پرداخت، دیگر هرگز نباید والدین در حضور او راجع به آن صحبت کنند، بلکه باید شرایطی را فراهم کنند که کودک بتواند با خیالی آسوده و ذهنی پاک به زندگی خویش ادامه دهد.

چنان چه عمل دزدی کودک ادامه یابد و با سایر نشانه‌ها و مشکلات رفتاری همراه شود، آنگاه «دزدی» دیگر نشانه‌ی بسیار مهمی از مشکلات رشد عاطفی کودک یا وجود مسایل جدی در روابط خانوادگی خواهد بود.

کودکی که به طور مرتب دزدی می‌کند، نمی‌تواند به راحتی با دیگران ارتباط برقرار کرده و به سختی به آنها اعتماد می‌کند. در این مواقع، کودک بجای این که احساس گناه کند، بیشتر دیگران را سرزنش کرده و دائماً با عصبانیت بیان می‌کند که: «اگر آنچه را که می‌خواهم به من ندهید آن را برخواهم داشت». این کودکان باید توسط روان‌پزشک کودک و نوجوان مورد ارزیابی دقیق قرار گیرند.

برای درمان کودکی که مرتب دزدی می‌کند، روان‌پزشک ابتدا دلایل اساسی و نهفته‌ی میل او به دزدی را بررسی کرده، سپس برنامه‌ی درمانی خود را طراحی می‌کند. یکی از جنبه‌های مهم درمان اینست که به کودک کمک کند تا بتواند با دیگران روابط خوبی برقرار کرده و به آنها اعتماد نماید. از طرف دیگر، به والدین کمک می‌کند تا در تغییر صحیح و سالم مسیر رشد فرزندشان به او کمک کرده و از او حمایت کنند.

منبع:

American Academy of child & Adolescent Psychiatry. (updated 4/99). AACAP facts for families #

12. children who steal. [online]. Available: <http://aacap.org/publicatipns/factsfam/steal.htm>